Algemene beschouwingen D66 Culemborg

donderdag 11 november 2021

Meneer de voorzitter!

D66 is redelijk tevreden over deze sluitende begroting.
Voor ons gelden de volgende kaders:

- Werken aan duurzaamheid en biodiversiteit
- Overbruggen van tegenstellingen in de samenleving
- Beschermen van kunst en cultuur

De Covid-tijd duurt nog even voort, heel jammer. Belangrijk blijft dat we met elkaar oog hebben voor het naleven van de maatregelen.
Onderwijl willen we onze levendige stad nog een stapje verder brengen. Wat is er nodig voor een royaler en divers cultureel aanbod? De Vrijstadpas?
Mooi als de Fransche School, de Gelderlandfabriek, de Roos, KEK en tal van cultuuraanbieders hier aan meedoen om een aanbod voor jong tot oud en voor alle kleuren van de regenboog te verkrijgen.

Duurzaamheid

D66 is verheugd dat het gesprek met de stad over windenergie weer op gang komt. Voor ons gaat het echter veel te langzaam, Raad en college moeten wat ons betreft meer ambitie laten zien, *het klimaat wacht niet*. Samen Culemborg energieneutraal maken! Dat we participatie hierin borgen spreekt vanzelf.

Werken aan verduurzamen:
- de ontwikkeling stationsomgeving en woningbouw op Pavijen;
- D66 die niet in het groen wil bouwen, liever de hoogte in, zie de Amalia hof;
- gaat het huidige Stadskantoor een plek voor inbreiding zijn met appartementen. Wij juichen dit toe;

-Het regieplan binnenstad, mooie groene voornemens voor o.a. het Jach en het Tweeheemskinderenstraatje;
- Fijn de ontwikkelingen met Redichemsche Waard en de aandacht voor de natuurwaarden.

Onderwijs

Het onderwijs - en specifiek leerlingen - verdient steun. D66 komt met verbeterpunt voor steun aan middelbare scholieren, studenten en het MKB met een ***amendement D66*** over de HUB Rivierenland. Deze HUB geeft voor Culemborgse jongeren én voor onze ondernemers concreet invulling aan de verbinding onderwijs - arbeidsmarkt. Met prachtige voorbeelden in - nota bene de coronatijd – zoals het HUB Kwartier en Battle of the Boats. Zij kunnen dan werken aan verdere regionale uitbouw en aan een duurzame, zelfstandige financiering.
Ook vragen we aandacht voor de reservering van het integrale plan voor onderwijshuisvesting. In de komende jaren staan er verschillende scholen op de nominatie voor groot onderhoud. D66 denkt specifiek aan de toekomst van twee middelbare scholen en de zorgplicht hierbij van de gemeente.

Transformatie Sociaal Domein

D66 denkt dat de transformatie naar een duurzaam en kwalitatief niveau een koersverandering nodig heeft om tot grip op de financiën te komen. De kosten van de jeugdhulp blijven stijgen, van een eerder ingezette daling instroom is geen sprake meer. Met de landelijk eenmalig vrijgespeelde extra gelden Jeugdzorg kunnen we hopelijk de tekorten op de begroting voor 2021 wegwerken. Maar wat zegt dit over grip op de financiën voor het sociaal domein in 2022 en verder?
Maar ook het aantal inwoners die gebruik maken van door WMO betaalde huishoudelijke hulp groeit maar door. Met oplopende kosten voor de gemeenschap.
D66 ziet dat met de “doorontwikkeling sociaal domein” er voor één grote transformatieopgave met programmalijnen is gekozen. Een megaopdracht waarin heel veel lijkt te gebeuren, concrete projecten, herstructureren teams, een sturingsdashboard, herijking subsidiebeleid, ontmoetingen mogelijk maken etc. etc..
En dit alles met de gevleugelde uitspraak van de portefeuillehouder: “alles hangt met alles samen”.

Door de veelheid, en het ontbreken van capaciteit, is er voortdurend oponthoud. Voor D66 rijst de vraag: waarom niet beter een aantal dingen goed doen en prioriteiten gaan stellen in plaats van steeds van alles een beetje…….?
D66 kiest nu, omdat we financiële risico blijven lopen, om *meer* te gaan prioriteren en keuzes te maken waar op korte termijn geld is te besparen. Door op *die* jeugdhulp in te zetten waar we nu veel geld aan uitgegeven en op onderdelen waar door meer preventief te werken winst te boeken is zoals een collectieve inzet.
En vergeet hier vooral de *cruciale rol van de huisarts* niet!
D66 ziet dat het College vasthoudt aan de brede aanpak. Deze duurt lang, is weinig concreet en baart D66 zorgen omdat we geen voorstander zijn van open eind financiering. Wij gaan om die reden nu mee in **amendement met de Christen Unie** om de investeringsagenda sociaal domein te herzien en de huisarts inzet te prioriteren.

Initiatieven en innovatie
D66 geeft ruimte voor het Hospice ***(amendement met o.a. VVD)***, Present, Jobhulp, Odensehuis en andere organisaties die efficiënt werken én een grote maatschappelijke meerwaarde laten zien. De vele vrijwilligers zorgen hier voor een passende en een waardevolle invulling met hun capaciteiten en tijd.
D66 wil het subsidieprotocol wederom agenderen. Door een serieuze aanpak van de herijking verwachten wij dat subsidies vaker bij nieuwe initiatieven op zorg en welzijn terecht gaan komen. **(motie van o.a. PvdA)**

Leefbaarheid

De kritische houding van D66 op de Pilot wijkaanpak Schoolhof heeft door meer kennis over de ernstige (landelijke) criminaliteitsproblematiek tot begrip geleid. We zijn van mening dat er nadrukkelijk gebruik gemaakt moet worden van de expertise van de huidige wijkteams en de partners op de sociale- en leefbaarheid vraagstukken. Opschalen blijkt noodzakelijk om een waterbedeffect tegen te gaan en om stigmatisering te voorkomen. De projectstructuur staat er; nu aan de slag. De portefeuillehouder informeert ons over de inzet van deze tijdelijke gelden.

Tot slot

D66 is benieuwd naar de proef met de sluiting van de Vianense Poort. Wij willen voor alle verkeersdeelnemers een veilige plek. **(amendement op GVVP met CDA)**

De nieuwe wet Inburgering roept een belangrijke vraag op, blijven we de stad waar Culemborgers en nieuwkomers elkaar helpen in het verkrijgen van een maatschappelijke plek? Geven wij de taal- en gezinscoaches de kans om hun inzet voort te zetten***.*** *B*orgen wij de kaders en ankers voldoende voor het werk van deze vrijwilliger? ***(motie van D66)***

Tot zover de begroting met voorlopig genoeg plannen.

D66 streeft naar een haalbare uitvoering, daar wordt de stad uiteindelijk nog mooier van!

Josefien Rooks

Fractievoorzitter D66